

**ECZACILIK EĞİTİMİ PROGRAMLARINI DEĞERLENDİRME VE
AKREDİTASYON DERNEĞİ**

**TÜRKİYE ULUSAL ECZACILIK LİSANS EĞİTİMİ PROGRAMI
AKREDİTASYON STANDARTLARI VE KILAVUZLARI**

Sürüm 2.0 15.04.2017

www.eczakder.org.tr

TÜRKİYE ULUSAL ECZACILIK LİSANS EĞİTİMİ PROGRAMI AKREDİTASYON STANDARTLARI VE KILAVUZLARI Sürüm 2.0

1. MİSYON, PLANLAMA VE DEĞERLENDİRME STANDARTLARI

- Standart No. 1. Eczacılık Fakültesinin Misyon, Amaç ve Hedefleri
Standart No. 2. Stratejik Planlama
Standart No. 3. Performans Değerlendirmesi

2. ÖRGÜTLENME VE YÖNETİM STANDARTLARI

- Standart No. 4. Eczacılık Fakültesi ve Üniversite Arasındaki İlişkiler
Standart No. 5. Üniversite ve Bağlı Sağlık Hizmet Kuruluşları Arasındaki İlişkiler
Standart No. 6. Eczacılık Fakültesinin Örgütlenmesi ve Yönetimi
Standart No. 7. Fakülte Yönetiminin Sorumlulukları

3. AKADEMİK PROGRAM STANDARTLARI

- Standart No. 8. Eczacılıkta Akademik Program
Standart No. 9. Çekirdek Eğitim Programı - Bilgi ve Beceriler
Standart No. 10. Çekirdek Eğitim Programı - Stajlar ve mezuniyet projesi
Standart No. 11. Öğretim ve Öğrenim Süreçleri
Standart No. 12. Öğrencinin Öğrenme Durumunun Değerlendirilmesi
Standart No. 13. Akademik Programın Değerlendirilmesi

4. ÖĞRENCİ STANDARTLARI

- Standart No. 14. Kabul Ölçütleri, Politikalar ve Yöntemler
Standart No. 15. Öğrenci Hizmetleri
Standart No. 16. Öğrenci Temsili
Standart No. 17. Öğrenci/Öğretim Elemanı İlişkileri

5. ÖĞRETİM KADROSU VE İDARİ PERSONEL STANDARTLARI

- Standart No. 18. Öğretim Elemanı ve İdari Personel: Nicel Etmenler
Standart No. 19. Öğretim Elemanı ve İdari Personel: Nitel Etmenler
Standart No. 20. Öğretim Elemanlarının Değerlendirilmesi

6. TESİSLER VE ÖĞRENME KAYNAKLARIYLA İLGİLİ STANDARTLAR

- Standart No. 21. Kütüphane ve Öğrenme Kaynakları
Standart No. 22. Fiziksel Tesis ve Olanaklar

7. MALİ KAYNAKLARLA İLGİLİ STANDARTLAR

- Standart No. 23. Mali kaynaklar

SÖZLÜK

MİSYON, PLANLAMA VE DEĞERLENDİRME STANDARTLARI

Standart No. 1. Eczacılık Fakültesinin Misyon, Amaç ve Hedefleri

Fakülte, eğitim, araştırma-geliştirme, üretim ve hizmet alanlarında misyonunu, amaç ve hedeflerini ilgili tüm paydaşların katılımı ile tanımlamış ve yayınlamış olmalıdır.

Fakültenin misyonu, üniversitenin misyonu ile uyumlu olmalıdır.

Kılavuz 1.1

Fakültenin misyonunda, lisans eğitim programının, mesleğin bütün uygulama alanlarında etkin görev, yetki ve sorumluluklar alabilecek eczacılar yetiştirmek üzere hazırlanmış olduğu ortaya konulmalıdır.

Kılavuz 1.2

Fakültenin amaç ve hedefleri, bir eczacıdan beklenen tüm yetkinlikleri kapsayacak şekilde eğitim, araştırma-geliştirme, üretim ve hizmet açısından öğrencilerin kazanması beklenen bilgi, beceri ve tutumları içermelidir.

Kılavuz 1.3

Fakültenin misyon, amaç ve hedeflerinde, farmasötik bakım ve diğer güncel mesleki uygulamalar yer almalıdır.

Kılavuz 1.4

Fakültenin misyon, amaç ve hedefleri; mesleki sorumluluk ve etik ilkeler doğrultusunda öğrencilere, bireysel ve toplumsal değerlere saygılı, meslektaşları, tüm sağlık personeli, hastalar ve diğer paydaşlarla çalışma ve iletişim kurma becerisini kazandıracak ve eğitim/öğretim ortamını geliştirecek nitelikte olmalıdır.

Standart No. 2. Stratejik Planlama

Fakültenin yayınlanmış kapsamlı ve sistematik bir stratejik planı olmalı; bu plan fakültenin misyon, amaç ve hedeflerinin gerçekleştirilmesini kolaylaştırmalıdır.

Kılavuz 2.1

Stratejik plan, üniversitenin stratejik planına uyumlu olarak hazırlanmalıdır.

Fakülte, planlama sürecinde üniversite yönetiminin işbirliği ve desteğine sahip olmalıdır.

Kılavuz 2.2

Stratejik planlama sürecine fakülte öğretim elemanlarının, öğrencilerin, mezunların ve diğer tüm paydaşların katılımı sağlanmalıdır.

Akademik ve mali planlama sürecinde, eczacılık hizmetlerindeki değişimler göz önünde bulundurulmalıdır.

Kılavuz 2.3

Stratejik planda yer alan amaç ve hedefler her yıl fakülte yöneticileri, öğretim elemanları, öğrenciler ve mezunlar tarafından gözden geçirilmeli ve gerektiğinde değiştirilebilmelidir.

Fakültenin stratejik planı her an ulaşılabilecek şekilde yayımlanmış ve tüm paydaşlarla paylaşılmış olmalıdır.

Standart No. 3. Performans Değerlendirmesi

Fakülte, amaç ve hedeflerine ne kadar ulaştığını belirlemek amacıyla bir performans değerlendirme sistemi kurmalı; her hedef için uygun performans göstergeleri belirlemeli ve tanımlamalıdır.

Kılavuz 3.1

Fakülte, eğitim, araştırma- geliştirme, üretim ve hizmet alanındaki hedeflerine ne ölçüde ulaştığını saptamak için performans göstergelerini en az yılda bir kez düzenli olarak ölçmeli ve geliştirmelidir.

Özellikle eğitim programları ve içeriğinde, öğretim stratejilerinde, öğrenci politikalarında, öğretim elemanlarının sayısı, alımı ve verimli çalışmalarında sürekli iyileşme sağlanmasına özen gösterilmelidir.

Kılavuz 3.2

Lisans eğitim programının etkinliği ve öğrenci başarılarının değerlendirilmesinde; öğretim elemanı, öğrenci, mezun ve diğer paydaşların geri bildirimleri, öğrencilerin sınav başarıları ve diğer göstergeler dikkate alınmalıdır.

Fakültenin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesinde performans göstergelerinin etkileri irdelenmeli ve lisans eğitim programının iyileştirilmesi yönünde kullanılmalıdır.

Eğitim programının değerlendirme sonuçları fakülte yönetimi, öğretim elemanları, öğrenciler ve ilgili diğer paydaşlar ile paylaşılmalıdır.

ÖRGÜTLENME VE YÖNETİM STANDARTLARI

Standart No. 4. Eczacılık Fakültesi ve Üniversite Arasındaki İlişkiler

Fakültenin, üniversite içerisindeki konumu, sağlık bilimleri ile ilgili diğer fakültelere benzer statüde olmalıdır.

Fakülte, eğitim, araştırma ve uygulamalarında üniversitenin desteğine sahip olmalıdır.

Kılavuz 4.1

Fakülte, lisans eğitim programının belirlenmesi ve uygulanmasında gerekli özerkliğe sahip olmalıdır.

Kılavuz 4.2

Fakülte öğretim elemanları, üniversite kurul ve komisyonlarında görev alarak üniversite yönetimine katılmalıdır.

Kılavuz 4.3

Üniversite, fakültenin misyon, amaç ve hedeflerinin yerine getirilmesinde, hedeflenen lisans eğitim programının gerçekleştirilmesinde ve kalitesinin iyileştirilmesinde, yeterli mali ve fiziksel kaynak sağlamalıdır.

Ayrıca, personel, yönetim ve idari çalışma alanları, kütüphane, basım hizmetleri, araştırma desteği, bakım ve onarım hizmetleri, iletişim ve bilgi teknolojileri, mezunlar ve ilgili kurumlarla ilişkiler, uluslararası bağlantılar, öğrenci sağlık ve danışma hizmetleri gibi konularda gereken idari düzenlemeleri yapmalıdır.

Kılavuz 4.4

Üniversite, sağlık bilimleri ve eczacılık eğitime katkı veren diğer fakülte öğretim üyeleri arasındaki ilişkileri desteklemeli ve öğrencilerin mesleki deneyimlerini artırmak için bu yönde işbirliğini sağlamalıdır.

Standart No. 5. Üniversite ve Bağlı Sağlık Hizmet Kuruluşları Arasındaki İlişkiler

Üniversite, eczacılık uygulaması yapılan ve sağlık hizmeti sunulan kendisine bağlı birimleri desteklemelidir.

Kılavuz 5.1

Üniversite ve bağlı sağlık kuruluşlarının yapılanması, eczacılık fakültesinin sürdürdüğü eğitim, araştırma-geliştirme, üretim ve hizmet faaliyetlerini ve özellikle hasta odaklı bakım uygulamalarının yürütülmesini desteklemeli ve güvence altına almalıdır.

Kılavuz 5.2

Lisans eğitim programı, üniversiteye bağlı sağlık hizmeti ve eğitimi veren kurumların olanakları ile uyumlu olmalıdır.

Lisans eğitiminde bu olanakların kullanılabilmesi için gerekli idari düzenlemeler yapılmalıdır.

Kılavuz 5.3

Fakülte, bu standartla ilgili resmi -özel kurum ve meslek kuruluşları ile de işbirliği yapmalıdır.

Standart No. 6. Eczacılık Fakültesinin Örgütlenmesi ve Yönetimi

Fakülte, misyonunun gerçekleştirilmesini kolaylaştıracak ve vizyonunun geliştirilmesine olanak sağlayacak şekilde örgütlenmelidir. Bunun için gerekli akademik ve idari yapıya da sahip olmalıdır.

Kılavuz 6.1

Fakülte yönetim yapısı içinde, idari ve akademik görevleri yerine getirebilecek bir dekan, dekan yardımcısı ve diğer yöneticiler bulunmalıdır.

Dekan, rektöre ve üniversitenin diğer yetkililerine kolayca erişebilmelidir.

Dekan ile öğretim elemanları ve idari personel arasında karşılıklı anlayış ve işbirliği olmalıdır.

Kılavuz 6.2

Fakültenin akademik ve idari yapısı içinde yer alan tüm personelin, kurul, komisyon ve benzerlerinin yetki ve sorumluluklarının sınırları açık bir şekilde tanımlanmalıdır.

Kılavuz 6.3

Fakültede bölüm, anabilim dalı ve bilim dalı başkanları gibi yöneticiler, mevzuat çerçevesindeki yetkilerine dayalı olarak fakültenin misyonu ile uyumlu hedef ve amaçlar için çalışmalıdır.

Fakültenin amaç ve hedeflerinin sistematik değerlendirilmesinde, her birimin, fakültenin genel hedeflerinin gerçekleşmesine olan katkısı ve başarısı ölçülmelidir.

Kılavuz 6.4

Fakültenin yönetimi, uygun yöntemlerle ve düzenli aralıklarla değerlendirilmelidir.

Değerlendirme sürecinde, akademik ve idari personel ile öğrenciler ve mezunlar da yer almalıdır.

Kılavuz 6.5

Fakülte, öğretim elemanlarına üniversite yönetimine katılma olanağı sağlamalıdır.

Kılavuz 6.6

Fakülte, mevzuattaki resmi kurulları ile eğitim ve staj komisyonlarının yanı sıra, gerektiğinde diğer komisyonları oluşturmalı ve düzenli çalışmalarını sağlamalıdır.

Fakülte kurul ve komisyonlarında, bütün anabilim dalları dengeli bir biçimde temsil edilmelidir. Gerektiğinde, eczacılar, kısmi zamanlı çalışan öğretim üyeleri ve öğrenciler bu kurullara ve komisyonlara davet edilmelidir. Bu kurul ve komisyonların kayıtları düzenli bir şekilde tutulmalı, saklanmalı ve kolayca erişilebilir olmalıdır.

Kılavuz 6.7

Fakülte, tüm paydaşlarını bilgilendirecek bir iletişim ağı oluşturmalıdır.

Standart No. 7. Fakülte Yönetiminin Sorumlulukları

Dekan, lisans eğitim programını ve diğer tüm mesleki aktivitelerini yönetebilme sorumluluğunu alabilecek gerekli eğitim, nitelik ve deneyime sahip olmalıdır.

Kılavuz 7.1

Dekan, fakültenin akademik kadrosuyla uyum içinde, misyon, amaç ve hedeflerin hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi; yetkin bir öğretim ve yönetim kadrosunun görevlendirilmesi, görevde süreklilik ve gelişimin sağlanması; eğitim, araştırma ve hizmet programlarının geliştirilmesi, uygulanması, değerlendirilmesi ve güçlendirilmesi; nitelikli öğrencilerin fakülteyi tercihine yönelik programların

başlatılması, uygulanması ve sürdürülmesi; akademik performans ve ilerleme standartlarının belirlenmesi ve uygulanması; fakülteye kaynak sağlanması ve fakültenin ağırlığının gerek yerleşkede gerekse dış çevrelerde korunup sürdürülmesinden sorumludur.

Kılavuz 7.2

Dekan, lisans eğitimi, bilimsel araştırma ve akademik çalışmalar ve çağdaş eczacılık uygulamaları konusunda liderlik yapabilecek niteliklere sahip olmalıdır. Dekanın belirgin ve etkili liderlik göstergeleri arasında, pedagoji dâhil eğitim ve araştırmaya bağlılık; eczacılık uygulamalarına yönelik akademik duyarlılık; başarılı bir akademik kariyer; mesleki veya bilimsel toplulukların çalışmalarına aktif olarak katılma; mezunlarla olumlu ilişkiler geliştirme; fakülteyi üniversite yönetimi düzeyinde gerektiği şekilde temsil etme ve savunma özellikleri sayılabilir.

Kılavuz 7.3

Dekanın üniversitede zorunlu olarak başka yönetim görevleri üstlendiği durumlarda, fakülte işlerinin gerektiği gibi yürütülebilmesi için dekanlığa ek idari destek sağlayacak düzenlemelere gidilmelidir.

Kılavuz 7.4

Bölümler, anabilim dalları veya diğer alt birimlerin yöneticileri, ilgili birimlerde gelişme sağlanması; öğretim kadrosuna yol gösterilmesi ve geliştirilmesi; derslerin etkili biçimde verilmesinin sağlanması; bütçe ve ilgili diğer işlemlerin yürütülmesi; fakültenin misyonu ile tutarlı stratejik amaç ve hedeflerin ortaya konulması ve değerlendirilmesinden sorumlu olmalıdır.

AKADEMİK PROGRAM STANDARTLARI

Standart No. 8. Eczacılıkta Akademik Program

Fakülte, öğrencilerinin eczacı unvanını alabilmeleri için beş yıllık bir lisans eğitim programı yürütmelidir.

Eğitim programı, mesleki uygulama sorumlulukları ile toplumsal beklentilerin karşılanmasına yönelik tüm yetkinlikleri kapsamalı ve mesleki gelişmelere açık olmalıdır.

Kılavuz 8.1

Lisans eğitim programı, Yükseköğretim Kurulu'nun eczacılık eğitim programı asgari eğitim koşullarını belirleyen 02.02.2008 tarih ve 26775 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan yönetmeliği ve "Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Temel Alan Yeterlilikleri" kapsamındaki "Temel Alan Kodu: 72" olan "Sağlık" belgesinin "2.1.3. Sağlık Temel Alanı Yüksek Lisans Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı)" ve/veya "2.2.3. Sağlık Temel Alanı Yüksek Lisans Yeterlilikleri (Mesleki Ağırlıklı)" bölümlerine uygun olmalıdır.

Öğrenci, mezun olabilmek için 300 AKTS kredisini tamamlamalıdır.

Kılavuz 8.2

Lisans eğitim programı, Yükseköğretim Kurulu Yürütme Kurulu'nun 23.12.2015 tarihli toplantısında 2547 sayılı kanunun 2880 sayılı kanunla değişik 7/e maddesine göre kabul edilen **Ulusal Eczacılık Çekirdek Eğitim Programında** (ÇEP) yer alan yeterlilik ve yetkinlikleri sağlayacak içeriğe sahip olmalıdır.

Kılavuz 8.3

Lisans eğitim programı, öğrenciye ürün odaklı ve farmasötik bakım temelli hasta odaklı eğitim için gerekli bilgi, beceri, tutum ve değerleri kazandırmalıdır.

Kılavuz 8.4

Lisans eğitim programının hazırlanması ve uygulanmasından sorumlu eğitim ve staj komisyonları oluşturulmalıdır.

Eğitim komisyonunun görevi, eğitim programının amaçlarını ve yapısını, ders içeriklerini, eğitim çıktıları, eğitim stratejilerini ve kalitenin geliştirilmesi için eğitim programının sürekli değerlendirilmesini kapsamalıdır.

Staj komisyonu ise, stajların mesleki yeterliliklere ulaşması ve sonuçlanması için gerekli düzenlemelerden sorumludur.

Eğitim ve staj komisyonları, öğretim üye ve yardımcıları, öğrenciler ve mesleğin diğer çalışma alanlarından gelen temsilcilerden oluşmalıdır.

Kılavuz 8.5

Yaşam boyu öğrenme, eğitim programının ayrılmaz bir parçası olmalıdır.

STANDART No. 9. Çekirdek Eğitim Programı - Bilgi ve Beceriler

Lisans eğitim programı, topluma karşı mesleki sorumluluk taşıyan, farklı bilimlerden edindiği bilgileri kullanabilen, bunları birlikte yorumlayabilen, sorunları tanımlayabilen, analiz becerisi gelişmiş, etik değerlere uygun davranan bir eczacı yetiştirmeyi hedefleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Kılavuz 9.1

Fakültenin lisans eğitim programının üç ana alanı "Temel Eczacılık Bilimleri", "Eczacılık Meslek Bilimleri" ve "Eczacılık Teknolojisi"dir.

Bu üç temel alanda yer alan derslerin "Sosyal, Davranışsal ve Yönetimsel Eczacılık Bilimleri" ve "Eczacılık Uygulamaları" ile ilgili konularla bir denge içinde olması sağlanmalıdır.

Kılavuz 9.2

Temel Eczacılık Bilimleri; genel kimya, analitik kimya, organik kimya, fizik, fizikokimya, tıbbi biyoloji, moleküler biyoloji, hücre biyolojisi, matematik, biyokimya, immünoloji, mikrobiyoloji, anatomi, fizyoloji ve fizyopatoloji gibi dersleri/alanları kapsar. Bu alanlarda verilen eğitim, lisans eğitim programının amaç ve hedeflerine uygun olmalıdır.

Kılavuz 9.3

Eczacılık meslek bilimleri ve eczacılık teknolojisi alanları, derinlik, kapsam, yerindelik, kalite, ardışıklık ve pekiştirme bakımından, lisans eğitim programının hedefleri için temel oluşturmaktadır.

Bu alanlar, sağlığın korunmasında ve hastalıkların tedavisinde yararlanılan ilaçların tasarımı, sentezi, üretimi ve güvenli ilaç kullanımı için gerekli bilgileri kazandırmalıdır. Eczacılık meslek bilimleri, farmasötik/medisinal kimya, farmakognozi, farmasötik botanik, farmakoloji, farmakoterapi, toksikoloji ve klinik eczacılık/farmasötik bakım gibi dersleri/alanları kapsamalıdır.

Eczacılık teknolojisi ise farmasötik teknoloji, kozmetoloji, radyofarmasi, biyofarmasötik, farmakokinetik ve farmasötik biyoteknoloji gibi dersleri/alanları içermelidir.

Kılavuz 9.4

Sosyal, Davranışsal ve Yönetimsel Eczacılık Bilimleri, sağlık ve hastalık durumlarında insan davranışlarını anlama ve doğru yönlendirme, eczacılıkta yönetim süreci, eczacılık ve sağlık sistemleri, ilaç güvenlik sistemi, tıbbi ve ilaç hatalarının nedenleri ve önlenmesi, sağlık hizmetlerinin planlanması, finansman ve sunumunda yönetimlerin rolü konularında temel oluşturmaktadır.

Biyoistatistik, epidemiyoloji, sağlık ekonomisi, farmakoekonomi, eczacılık meslek etiği ve mesleki uygulama standartları, sağlık sistemleri, iş ve işyeri yönetimi gibi dersleri/alanları kapsamalıdır.

Sosyal, Davranışsal ve Yönetimsel Eczacılık Bilimleri alanı, hasta odaklı uygulamaların etkin ve verimli yönetimi açısından gerekli bilgi, beceri ve yetkinlikleri sağlamalıdır. Eczacının mesleki rolünün gerektirdiği sosyal davranışları kazandırabilmeli, etik, eleştirel düşünme ve sorun çözme becerilerinin gelişmesine yardımcı olmalıdır. Kamusal ve üçüncü taraf reçeteli ilaç programlarının hazırlanması ve uygulanması; personel, pazarlama ve finansmana yönelik idari faaliyetler; ilaçlar ve sarf malzemelerine ilişkin yönetsel konular da bu kapsamda ele alınmalıdır. Sosyokültürel açıdan farklı hasta kesimlerine yetkin bir şekilde farmasötik bakım hizmetlerinin verilmesini sağlamalıdır.

Bu eğitim, eczacının sağlık sistemini iyileştirmeye yönelik politika oluşturulmasındaki rolünü de kapsamalıdır.

Kılavuz 9.5

Eczacılık Uygulamaları, ilacın üretiminden tüketimine kadar bütün mesleki uygulamaları içeren bir bütündür.

Eczacılık Uygulamaları, birinci basamak ve uzmanlık düzeyinde sağlık hizmeti verilen ortamlarda, hastalara yeterli bakım sağlanması için gerekli mesleki becerilerin geliştirilmesinde temel oluşturmaktadır.

Eczacılık Uygulamaları alanı, aynı zamanda kapsamlı, etkili ve güvenli farmasötik bakım açısından önem taşıyan ek beceri, teknik, değer, tutum ve bilgileri gerektirir.

Eczacılık Uygulamaları; klinik eczacılık, klinik farmakokinetik, terapötik ilaç düzeyi izlemi, işbirliğine dayalı ilaç tedavisi yönetimi, tamamlayıcı ve tıbbi bitkisel ürünler, ilaç etkin ve yardımcı maddeleri tasarımı, sentezi, üretimi ve analizi, majistral ilaç hazırlama, ilaç üretim teknolojisi, kozmetik ürünler, radyofarmasötik ürünler, teşhis ve

hasta başı klinik laboratuvar testleri, tıbbi cihaz bilgisi, hastalık durumu yönetimi, ilaç dağıtımı ve reçete işleme süreci, madde suistimali ve bağımlılığı, literatür değerlendirme dâhil ilaç danışma, gebelikte ve laktasyonda ilaç kullanımı, acil ilk yardım, kanıta dayalı karar verme, akılcı ilaç kullanımı, geriyatri, sağlığın teşviki ve hastalıkların önlenmesi, bağışıklama, bilgi teknolojisi uygulamalarında destek araçları, ilaç uygulaması, beslenme, pediatri, hastanın değerlendirilmesi ve sonuçlarının izlenmesi, hasta ve sağlık çalışanları ile iletişim, hasta kayıtları ve sağlıkta dokümantasyon, eczacılık mevzuatı ve etik, ilaçların ruhsatlandırılması, ilaçta patent, farmakoekonomi, farmakoterapi, farmakovijilans ve kendi başına/reçetesiz ilaç kullanımı gibi dersleri/alanları kapsamalıdır.

Kılavuz 9.6

Lisans eğitim programında yer alan ders içerikleri birbirlerini tamamlayıcı ve bütünleşik olmalıdır.

Standart No. 10 Çekirdek Eğitim Programı – Stajlar ve mezuniyet projesi

Stajlar, staj eğitimi ile ilgili, önceden tanımlanmış, mesleki yeterliliklere ve sonuçlara ulaşılmasını sağlayacak yoğunluk, kapsam, yapı ve sürede olmalıdır.

Her öğrenci, lisans eğitim programının son yılında bir akademik danışman denetiminde mezuniyet projesi yapmalıdır.

Kılavuz 10.1

Lisans eğitim programında yer alan stajlar, serbest eczanede ve/veya hastanede bir eczacının denetiminde en az altı ay zorunlu olarak yapılmalıdır.

İsteğe bağlı olarak altı aydan daha uzun süre staj yapılabilir.

Fakülte, öğrencilerini, mesleki beceri ve yeteneklerini geliştirmek amacıyla, çeşitli uygulama alanlarında (sağlık hizmeti sunucuları, ilgili kamu ve özel kurum ve kuruluşları ve ilaç endüstrisi gibi) staj yapmaya özendirmelidir.

Stajlar, lisans eğitimi süresince her yıla yayılacak şekilde düzenlenmeli ve programın son yılında ağırlık kazanmalıdır.

Kılavuz 10.2

Fakültenin, zorunlu ve isteğe bağlı stajlarını düzenleyecek bir staj komisyonu ve staj yönergesi bulunmalıdır. Bu yönergede, staj komisyonunun yapısı, görevleri, stajın yapıldığı alana göre süre, kazanılması beklenen yeterlilik ve yetkinlikler ile ölçme ve değerlendirme yöntemleri gibi bilgiler açıklanmış olmalıdır.

Staj yönergesinde tanımlanan staj alan uygulamalarına ilişkin kurallar, ayrıca öğrencilere basılı bir kılavuz olarak verilmelidir.

Kılavuz 10.3

Yapılan tüm stajlar sonunda, öğrenciler eğitimlerinde hedeflenen çıktıları ve mesleki yeterlilikleri kazanmış olmalıdır.

Stajlar, öğrencinin eczacılık mesleğini bağımsız olarak uygulayabilmesi için gerekli özgüven, karar verebilme, etkinlik ve sorumluluk yetilerini geliştirmelidir.

Stajlar, teorik eğitim ile bütünleşik olmalı; mesleki etiğe uygun tutum ve davranışları geliştirmelidir.

Stajlar, hastalar ve mesleki paydaşlar ile ekip çalışması ve iletişim becerilerinin gelişmesine katkı sağlamalıdır.

Stajlar, her türlü sağlık kurumunda ve her hastaya yönelik akut, kronik ve koruyucu bakım hizmetlerinde farmasötik bakım becerisini geliştirecek şekilde düzenlenmelidir.

Kılavuz 10.4

Beşinci sınıfta yapılan dönem içi stajlar en az iki ay, tam zamanlı ve sürekli olmalı, fakülte öğretim elemanları tarafından yakından izlenmeli; güvenilir ve geçerliliği kanıtlanmış ölçütler kullanılarak değerlendirilmeli ve denetlenmelidir.

Kılavuz 10.5

Stajların doğru ve verimli uygulanması için bir kontrol mekanizması oluşturulmalıdır. Staj yapılan yerlerden ve öğrencilerden alınan geri bildirimler bu amaçla kullanılmalıdır.

Kılavuz 10.6

Stajların yapılacağı yerler, fakülte tarafından belirlenen ölçütlere göre seçilmeli ve düzenli aralıklarla gözden geçirilmelidir.

Staj yerlerinin seçilmesiyle ilgili ölçütler, sağlık mevzuatında belirlenen nitelikleri de taşımalıdır.

Staj yapılan yerlerde eğitimi verecek olan meslek üyeleri, öğrenciler için mesleki özellikleri ve davranışları açısından iyi örnek olmalıdır.

Fakülte, yurt içi ve yurt dışında farklı staj ortamları sağlamak için çaba göstermelidir.

Kılavuz 10.7

Fakülte ile staj yaptırılan yerler arasındaki ilişkilerin sürekliliği, sözleşmeler veya diğer protokoller ile resmiyete bağlanmalıdır.

Kılavuz 10.8

Öğrenci stajlarının etkin olarak yürütülebilmesi için sağlık hizmeti verilen birimlerdeki hasta sayısı ve staj yapanların toplam sayısı dikkate alınmalıdır.

Kılavuz 10.9

Fakültenin mezuniyet projelerinin düzenlenme ve uygulanmasına ilişkin bir yönergesi bulunmalıdır.

Mezuniyet projesi, öğrenciyi mesleki alanda yetkinleştirecek nitelikte olmalı ve belli bir konuda bilgi birikimi kazandırmalıdır.

Standart No. 11. Öğretim ve Öğrenim Süreçleri

Fakülte, öğrencinin hedeflenen eğitim çıktılarına ulaşması ve mesleki yeterlilikleri kazanması için lisans eğitim programının öğretilmesini ve öğrenilmesini sağlamalıdır.

Kılavuz 11.1

Eğitim teknikleri ve teknolojileri, öğrencilerin bilgiyi yorumlama, düzenleme, iletme ve eleştirel düşünme kapasitelerini arttıracak ve öğrencilere eczacılık mesleğinin uygulanması için gerekli analitik, etik, mesleki ve iletişim becerilerin kazandırılmasını sağlayacak şekilde geliştirilmelidir.

Öğretim ve öğrenim; bilgi teknolojisi araçları, olgu çalışmaları, laboratuvar çalışmaları, simülasyonlar ve rehberli grup tartışmaları ile desteklenmelidir.

Kılavuz 11.2

Kullanılan eğitim teknik ve teknolojilerinin geçerliliği; lisans eğitim programının mezunlara gerekli yeterlilik ve yetkinlikleri kazandırıp kazandırmadığı çeşitli değerlendirme yöntemleri ile gösterilmelidir.

Kılavuz 11.3

Mesleki yeterliliğin geliştirilmesi ve sürdürülebilmesi için; kendi kendine öğrenmenin önemi vurgulanmalı, bağımlı öğrenmeden bağımsız öğrenmeye geçilebildiği gösterilmelidir.

Eğitim süreci, öğrenciye yaşam boyu öğrenme alışkanlıklarını kazandırmalıdır.

Kılavuz 11.4

Eğitim programı, özel ilgi alanları ve amaçlar doğrultusunda öğrencilere ders seçme fırsatı vermelidir.

Bu fırsatlar eğitimle ilgili önceden tanımlanmış çıktıları güçlendirici nitelikte olmalı; eğitim programının bütünlüğü, kapsamı ve çekirdek eğitim programı korunmalıdır.

Kılavuz 11.5

Eğitim çıktıları, edinilen bilgi ve bilişsel beceriler, işgücüne katılım, eğitimde kazanılan değer ve tutumlar gibi farklı alanları kapsamalıdır.

Kılavuz 11.6

Eğitim sürecinde, çalışma ortamında profesyonellik, mesleki dayanışma ve nezaket; öğretim kadrosu, öğrenciler ve personel arasında saygılı ilişkiler sağlayacak çevre ve kültür oluşturulmalıdır.

Öğrenciler, lisans eğitim programına devam ettikleri sürece mesleki deontoloji kurallarına uymalı ve bu kuralların ihlali durumunda karşılaşılabilecekleri durumlar ve sonuçlar hakkında uyarılmalıdır.

Bu deontoloji kuralları hastaların mahremiyetinin ve özel yaşamına ilişkin bilgilerinin gizli tutulmasını gerektirir. Ayrıca üniversitenin politikaları ve kuralları çerçevesinde tanımlandığı şekliyle intihal ve dürüst olmayan diğer akademik tutumlardan kaçınılması gibi hususları da içermelidir.

Standart No. 12. Öğrencinin Öğrenme Durumunun Değerlendirilmesi

Fakülte, öğrenci başarısına ilişkin formatif ve summatif değerlendirmeler için ilkeler ve yöntemler belirlemeli ve bu değerlendirme yöntemleri sistematik ve ardışık biçimde uygulanmalıdır.

Kılavuz 12.1

Formatif değerlendirmede, bilişsel öğrenme, etkin iletişim becerileri, problem çözme sürecinde veri kullanımı gibi konular ve mesleki uygulamalarla ilgili temel becerilerin kazanılması ölçülmelidir.

Kılavuz 12.2

Summatif değerlendirme yöntemleri ile öğrenci performansı, her alanda önceden belirlenmiş çıktılara uygun olarak ölçülmelidir.

Kılavuz 12.3

Fakültenin kullandığı öğrenci değerlendirme sistemi kendi kendine öğrenmeyi özendirmelidir. Değerlendirme yöntemleri, öğrenilen bilgilerin kısa süreyle akılda tutulması ya da ezberlenmesi yerine, bilgilerin entegrasyonu ve uygulanmasını, eleştirel düşünmeyi ve öğrencilerin sorun çözme yeteneğini geliştirecek şekilde düzenlenmelidir.

Ölçme ve değerlendirme sadece bilgi düzeyini ölçmek yerine, bilgiye ulaşma, farklı bilgileri bir araya getirebilme, seçenekleri karşılaştırabilme, gerçek yaşam koşullarında bilgiyi kullanarak sonuca ulaşma gibi becerileri ölçmelidir.

Kılavuz 12.4

Eğitim hedeflerinin başarısı ve öğrenci performansının ölçülmesinde çeşitli değerlendirme yöntemleri kullanılmalıdır. Genel değerlendirme sürecinin bir parçası olarak öğrencinin gelişimini ölçmek için dönemsel sınavlar yapılmalıdır.

Standart No. 13. Akademik Programın Değerlendirilmesi

Akademik program, sistematik ve periyodik olarak değerlendirilmeli ve programın sürekli olarak iyileştirilmesi sağlanmalıdır.

Kılavuz 13.1

Lisans eğitim programının etkinliğini değerlendiren yöntemler geliştirilmeli; program boyunca sistematik ve periyodik olarak uygulanmalıdır.

Kılavuz 13.2

Lisans eğitim programının yapısını, içeriğini, işleyiş ve çıktılarını verilerle besleyerek sürekli olarak ileriye götüren bir değerlendirme sistemi geliştirilmelidir.

Kılavuz 13.3

Değerlendirme sürecinde akademik kadro, öğrenci, yönetici, mezunlar ve ilgili sağlık otoritesi girdileri göz önüne alınmalı; akademik programın gözden geçirilmesinde ve/veya yeniden düzenlenmesinde kullanıldığı kanıtlanmalıdır.

ÖĞRENCİ STANDARTLARI

Standart No. 14. Kabul Ölçütleri, Politikalar ve Yöntemler

Fakülte, lisans eğitim programına öğrenci kabulü için ölçütler, politikalar ve yöntemler hakkındaki görüşlerini belirleyerek her yıl Eczacılık Fakültesi Dekanları Konseyi'ne ve Yükseköğretim Kurulu'na bildirmelidir.

Kılavuz 14.1

Yatay ve dikey öğrenci geçişlerinde üniversitenin ve/veya fakültenin belirlediği bir politika olmalı ve uygulanmalıdır.

Standart No. 15. Öğrenci Hizmetleri

Fakülte, öğrenci hizmetlerini, aktivitelerini düzenleyen, denetleyen ve koordine eden bir sisteme sahip olmalıdır.

Kılavuz 15.1

Fakülte tarafından öğrenci hizmetlerinin sunulması için öğrenci kayıtlarını tutan, uyum programlarını organize eden, burs işlemlerini yürüten, sağlık hizmetlerine erişimi sağlayan, akademik danışmanlık ve kariyer danışmanlığını düzenleyen, diploma şartlarının yerine getirilmesini kontrol eden ve üniversite öğrenci işleri ile bağlantı sağlayan bir sistem kurulmalıdır.

Kılavuz 15.2

Fakülte, öğrencilerin sorumluluklarını ve haklarını içeren tüzük, yönetmelik, yönerge ve ilgili tüm kararları yayınlamalıdır.

Kılavuz 15.3

Lisans eğitim programının misyonu, amaç ve hedefleri; eğitim programı, dersler ve kredileri; kabul ve sınıf geçme ölçütleri ve politikaları; yerleşke eğitim olanakları ve yerleşke dışı staj ve benzeri eğitim gereklilikleri; mezuniyet koşulları; ücret ve harçlar; ödüllendirme ve burslarla ilgili politikalar ve idari işlemler; engelli öğrencilere sağlanan olanaklar; insan hakları/medeni haklarla ilgili politikalar, taciz ve şiddet karşıtı politikalar; mezuniyet ve iş bulma oranları; çalışma alanları; programın mevcut akreditasyon durumu; mesleğin gerektirdiği tutumlar, değerler, özellikler ve etik beklentileri içeren güncel bir katalog ve/veya belgeler bulunmalıdır.

Kılavuz 15.4

Fakülte düzenli, doğru ve güvenli bir öğrenci kayıt sistemi tutulduğunu göstermelidir. Öğrencilerle ilgili kayıtlara yalnızca yetkili kişiler ulaşabilmelidir. Öğrenciler kendi kayıtlarına erişim hakları ile ilgili bilgilendirilmelidir.

Kılavuz 15.5

Fakülte, gereksinimi olan öğrencilere mali destek sağlama konusunda çaba göstermelidir.

Kılavuz 15.6

Fakülte, öğrencilere akademik danışmanlık, kişisel ve kariyer danışmanlığı hizmetlerini vermelidir. Bu bağlamda danışmanlık hizmeti, yeterli personel, diğer destek ve kaynaklar sağlanmalıdır.

Kılavuz 15.7

Fakülte, yeni öğrencilerine lisans eğitim programı başlamadan önce bir uyum programı sunmalıdır.

Bu uyum programı, eğitim programını, programın öğretim ve öğrenim felsefesini, fakültenin eczacı adayı olan öğrencilere yönelik beklentilerini ve meslek üyeleri ile etkileşim fırsatlarını içermelidir.

Kılavuz 15.8

Öğrenci işleri ile ilgili politikalarda insan hakları evrensel beyannamesine uyulacağı güvence altına alınmış olmalıdır.

Kılavuz 15.9

Öğrencilerin performansı ve akademik başarılarının izlenmesi için bir sistem bulunmalıdır.

Akademik başarısı düşük olan öğrenci ile iletişime geçilerek uyarılmalıdır.

Kılavuz 15.10

Üniversite, öğrencilerin sağlık hizmetlerine erişimini sağlamalı ve gerekli önlemleri almalıdır.

Kılavuz 15.11

Fakülte tarafından yurt içi ve yurt dışı kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek olanaklar sağlanmalıdır.

Standart No. 16. Öğrenci Temsili

Fakülte eğitim-öğretimle ilgili tüm süreçlerde öğrencilerin etkin katılımını sağlamalı ve değerlendirmelerde öğrenci görüşlerini dikkate aldığını göstermelidir.

Kılavuz 16.1

Fakültede öğrenci temsilciliği bulunmalı ve seçiminin ilgili mevzuata göre yapılması sağlanmalıdır.

Fakülte temsilcisi yönetmeliklerde belirtilen görevleri yapmalı ve bununla ilişkili katıldığı toplantılarda fakültenin tüm öğrencilerini temsil etmelidir.

Fakülte, öğrencilerinin başta meslek örgütleri olmak üzere eğitim ve öğretim ile ilgili tüm etkinliklere katılımını özendirilmeli ve desteklemelidir.

Kılavuz 16.2

Lisans eğitim programı ve öğretim elemanlarının değerlendirilmesi gibi konularda öğrencilerin görüşlerini almak üzere öğrenci değerlendirme anketleri hazırlanmalı ve düzenli olarak uygulanmalıdır.

Değerlendirme sonuçları dikkate alınmalı ve fakülte tarafından öğrencilere bildirilmelidir.

Standart No. 17. Öğrenci/Öğretim Elemanı İlişkileri

Fakülte, öğretim elemanları ile öğrenciler arasında akademik ve mesleki yönden uyumlu ilişkileri sağlayacak bir çevre ve kültür ortamı oluşturmalıdır.

Kılavuz 17.1

Fakülte, öğrencilerin profesyonelleşmelerini destekleyici, öğrencinin morali açısından olumlu bir öğretim ve öğrenim ortamı sağlamalıdır.

Lisans eğitim programında, bilimsel araştırmalara, mezuniyet sonrası eğitim ve çalışmalara, mesleki tutum ve değerleri geliştirmeye yönelik etkinliklere yer verilmelidir.

Eczacılık ve diğer ilgili alanlardan uzman kişilere sunum yaptırılmalı ve öğrencilerin lisans eğitim programı kapsamındaki ve dışındaki etkinliklere katılımları desteklenmelidir.

Kılavuz 17.2

Öğretim elemanları, akademik çalışmalarında öğrencilere danışmanlık yapmalı; güncel mesleki hizmet kavramı olarak farmasötik bakımı teşvik edici bir tutum sergilemeli, araştırmacılığı özendirilmeli; kariyer olanakları açısından öğrencileri uygun kaynaklara yönlendirmeli; ulusal ve uluslararası toplantılara, mesleki kuruluş ve sosyal faaliyetlere katılımlarını özendirilmeli ve desteklemeli; ortak mesleki ve/veya sosyal sorumluluk projeleri geliştirebilmelidir.

Kılavuz 17.3

Öğretim elemanları, öğrencilerin sosyal ve kişisel faaliyetlerine katılarak öğrencilerle ilişkileri güçlendirmelidir.

Kılavuz 17.4

Öğrencilerin, mesleğin standartlarına ve etik ilkelerine uygun değer ve tutumları benimsemeleri sağlanmalıdır.

ÖĞRETİM ELEMANI VE İDARİ PERSONEL STANDARTLARI

Standart No. 18. Öğretim Elemanı ve İdari Personel: Nicel Etmenler

Fakülte, lisans eğitim programının verilmesi ve değerlendirilmesini sağlayan yeterli sayıda nitelikli akademik ve idari personele sahip olmalıdır.

Kılavuz 18.1

Fakültenin eczacılık meslek bilimleri ve eczacılık teknolojisi alanlarında tam zamanlı görev yapan yeterli sayıda öğretim üyesi bulunmalıdır.

Kılavuz 18.2

Lisans eğitim programında yer alan her bir alan için akademik yeterlilik ve deneyime sahip yeterli sayıda öğretim elemanı bulunmalı ve aralarında dengeli dağılım sağlanmalıdır.

Kılavuz 18.3

Fakültedeki öğretim elemanı/öğrenci oranı, lisans eğitim programının uygulanmasına ve değerlendirilmesine, ayrıca fakültenin kurumsal gelişimi için gerekli olan araştırma ve diğer akademik faaliyetlerin yürütülmesine yetecek düzeyde olmalıdır.

Kılavuz 18.4

Fakülte, çeşitli alanlarda akademik yeterliliğe sahip tam ve/veya yarı zamanlı görev yapan öğretim elemanlarının yanı sıra, gönüllü eğitimcilerden ve başka fakültelerin öğretim elemanlarından yararlanabilir.

Kılavuz 18.5

Fakültenin etkin çalışması için öğretim kadrosu dışında uygun ve iyi eğitilmiş destek personeli (ör. sekreter, öğrenci işleri personeli, laboratuvar teknisyenleri, bilgi teknolojisi uzmanları ve genel hizmetliler) bulunmalıdır.

Kılavuz 18.6

Stajların sürdürülmesi ve denetiminden sorumlu öğretim elemanı sayısı da yeterli olmalıdır.

Standart No. 19. Öğretim Elemanı ve İdari Personel: Nitel Etmenler

Fakülte, misyonunu benimseyen, amaç ve hedeflerine bağlı, lisans eğitim programının ilgili alanlarında mesleki ve akademik uzmanlığa sahip, güncel eğitim felsefesi ve tekniklerini uygulayabilen bir akademik kadroya sahip olmalıdır.

Kılavuz 19.1

Fakülte, gereksinimlerine göre öğretim elemanı ve idari personel planlaması yapmalı ve temini için gerekli girişimlerde bulunmalıdır.

Kılavuz 19.2

Öğretim elemanları, iletişim becerileri ve pedagoji konularında gerekli yeterliliğe sahip olmalıdır.

Tüm öğretim elemanlarının kendi sorumluluk alanları ve eğitimle ilgili gelişim programlarına (pedagojik formasyon, eğitimcilerin eğitimi gibi) katılması sağlanmalıdır.

Öğretim elemanları, lisans eğitim programının hazırlanmasında yer almalıdır.

Öğretim elemanları, gerekli ve güncel eğitim teknoloji ve tekniklerini (simülasyon, olgu çalışmaları, sınav hazırlama ve klinik performans değerlendirmeleri gibi) kullanabilmelidir.

Kılavuz 19.3

Öğretim elemanlarının eğitim ve öğretim sorumlulukları ile bilimsel çalışmaları bir denge içinde olmalıdır.

Kılavuz 19.4

Stajlardan sorumlu öğretim üyeleri, öğrencileri yönlendirecek, izleyecek ve değerlendirebilecek, mesleki nitelik ve davranışlar açısından rol model oluşturabilecek özelliklere sahip olmalıdır.

Kılavuz 19.5

Staj programlarında yer alan gönüllü eğitmenlere (eczacı, doktor gibi) yönelik eğitim desteği verilmelidir.

Standart No. 20 Öğretim Elemanlarının Değerlendirilmesi

Her öğretim elemanının performansının ölçülmesi ve değerlendirilmesi için etkinliği ve kalitesi kabul edilmiş akademik kriterler ve süreçler oluşturulmalıdır.

Kılavuz 20.1

Öğretim elemanlarının eczacılık eğitimi ile ilgili yetkinlik ve becerileri değerlendirilmeli ve belgelendirilmelidir.

Kılavuz 20.2

Öğretim elemanları akademik çalışmalar yoluyla bilgiyi üretmek ve yaymaktan sorumludur.

Öğretim elemanının akademik niteliği; yapmış olduğu bilimsel ve mesleki araştırmalar ve yayınlar, atıflar, kitaplar, patentler, projeler ve diğer akademik faaliyetler ile kanıtlanmalıdır.

Fakülte yönetimi, öğretim elemanlarını bu tür etkinlikler için özendirilmelidir.

Kılavuz 20.3

Öğretim elemanları eczacılık mesleğinin gelişmesine ve ilerlemesine katkıda bulunmalıdır.

Bu katkılar, güncel öğretim yöntemlerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi; mesleki ve bilimsel toplantıları düzenleme ve katılım; bildiri sunumları; üniversite ve çeşitli mesleki kuruluşlarda görev alma veya kurul üyesi olarak verilen hizmetler; sürekli eğitim programlarının geliştirilmesi ve sürdürülmesi gibi olabilir.

Kılavuz 20.4

Öğretim elemanlarının değerlendirilmesinde, idari görevleri ile öğrencilere yönelik danışmanlık hizmetleri de (akademik, kariyer ve öğrenci topluluklarına verilen danışmanlıklar gibi) göz önüne alınmalıdır.

Kılavuz 20.5

Fakülte, öğretim elemanlarının performanslarını sürekli olarak değerlendirmeli ve belgelemelidir.

TESİSLER VE ÖĞRENME KAYNAKLARIYLA İLGİLİ STANDARTLAR

Standart No. 21 Kütüphane ve Öğrenme Kaynakları

Fakülte, kendi veya bağlı olduğu üniversite bünyesinde bulunan bir kütüphane ve diğer öğrenme kaynaklarına sahip olmalıdır. Bu kaynaklar eğitici ve öğrencilerin gereksinimlerini karşılayacak ve bilimsel araştırmaları destekleyecek yeterlilikte ve kolay ulaşılabilir olmalıdır.

Kılavuz 21.1

Kütüphanenin fiziksel olanakları kaynakların uygun şekilde saklanması ve kullanılabilmesi için yeterli olup, öğrenciler ve öğretim elemanları için çalışma ve okuma alanı sağlamalıdır.

Kılavuz 21.2

Kütüphane, kaynaklar ve bilgi teknolojisi açısından kütüphanelere özgü standartlara uymalı ve lisans eğitim programına hizmet edebilecek nitelikte olmalıdır.

Kılavuz 21.3

Kaynaklar için bir güncelleme mekanizması bulunmalıdır.

Kılavuz 21.4

Kütüphane profesyonel bir kütüphanecinin yönetiminde olmalıdır.

Kılavuz 21.5

Kütüphanede bulunan kaynakların ve hizmetlerin yeterliliği ile eğitim programına uygunluğunu sağlamak üzere öğretim kadrosundan bir irtibat noktası veya komitesi oluşturulmalıdır.

Kılavuz 21.6

Öğrencilerin kütüphaneden etkin bir şekilde yararlanabilmeleri için düzenli bir sistem olmalıdır.

Kılavuz 21.7

Bilgi teknolojisi ve internet erişimi yeterli nicelik ve nitelikte olmalıdır. Fakülte bu kaynakların öğretim ve öğrenme süreçlerinde etkin olarak kullanıldığını gösterebilmelidir.

Kılavuz 21.8

Fakülte dışından kütüphane kullanımını kolaylaştıran uzaktan erişim teknolojileri ve mekanizmaları bulunmalı, bu olanaklar öğrencilere tanıtılmalı ve öğretilmelidir.

Kılavuz 21.9

Kütüphane kaynaklarının yeterliliğine ilişkin öğrenci ve öğretim elemanlarının görüşleri alınmalıdır.

Standart No. 22 Fiziksel Tesis ve Olanaklar

Fakülte, öğretim elemanları, öğrenciler ile idari personelin kullanımına açık ve misyonunu gerçekleştirebilecek şekilde donatılmış, yeterli fiziksel tesis ve alanlara sahip olmalıdır.

Kılavuz 22.1

Öğretim elemanlarının çalışma odaları, öğrencilerin rahatlıkla danışmanlık hizmeti alabilecekleri koşulları karşılamalıdır.

Kılavuz 22.2

Fiziksel alanlar, danışma, sekreterlik, kırtasiye ve fotokopi gibi hizmetler ile bu hizmetleri gerçekleştiren destek personelinin rahat çalışmasını ve gerekli malzemelerin depolanmasını sağlayacak nitelikte olmalıdır.

Kılavuz 22.3

Öğrenci ve araştırma laboratuvarları, derslikler, konferans salonları eğitim ve öğretimin yürütülmesine olanak sağlayacak nitelikte olmalıdır.

Öğrenci dinlenme alanları ve öğrenci etkinlikleri için ek alanlar bulunmalıdır.

Kılavuz 22.4

Fiziksel alanlar, engelli bireyler için yasaların öngördüğü standartları karşılayacak şekilde olmalıdır.

Kılavuz 22.5

Fakülte eğitim ve öğretim için gerekli olan yeterli donanımı sağlamalıdır. Öğretimi ve öğrenimi kolaylaştıracak bilgi teknolojisi alanında teknik destek ve öğrencilere farmasötik bakım dahil uygulamalarda simülasyonlu eğitim olanakları sunulabilmelidir.

MALİ KAYNAKLARLA İLGİLİ STANDARTLAR

Standart No. 23 Mali kaynaklar

Fakülte, eczacılık lisans eğitim programını sürdürebilecek ve misyonunda yer alan diğer gereksinimlerini kesintisiz olarak karşılayabilecek yeterli mali kaynaklara sahip olmalıdır.

Kılavuz 23.1

Fakülte, mali kaynaklarının etkin kullanımı için Yönetim Kurulu tarafından belirlenen esaslar doğrultusunda, stratejik planı ile uyumlu bir bütçe oluşturmalıdır.

Kılavuz 23.2

Fakülte mali kaynakları arttırmak için bir program oluşturulmalıdır. Bu kaynaklardan elde edilen olanaklar, eğitim öncelikli ve etik ilkeleri ihlal etmeyecek şekilde kullanılmalıdır.

Kılavuz 23.3

Fakülte, özel girişim, proje ve bağışlar ile bütçe kaynaklarını arttırmak için çalışmalıdır.

SÖZLÜK

Çıktılar (Outcomes): Gerçekçi, niceliğe vurulabilir ve ölçülebilir yerleşik performans tanımlamaları.

Çıktı değerlendirme (Outcomes assessment): Doğrulama amacıyla veya ihtiyaç duyulan iyileştirmelere zemin sağlamak üzere, benimsenen çıktı beklentilerinin ne ölçüde gerçekleştiğine ilişkin bilgilerin toplanması ve analiz edilmesi süreci.

Değerlendirme (Evaluation): Kanıtların sistematik biçimde toplanması ve yorumlanması; bu işlem, sürecin bir parçası olarak, bir fakültenin uyguladığı eğitim programının veya o fakültenin operasyonel yapısına ait herhangi bir bileşenin etkililiğine ya da değerine ilişkin bir yargıyla sonuçlanır.

Dekan (Dean): Eczacılık fakültesinin yönetiminden sorumlu profesör.

Eczacılık uygulamaları (Pharmacy practice) — Farmasötik kimya, farmasötik teknoloji, farmakodinami, farmakokinetik, farmakoloji, toksikoloji disiplinlerini hastalık durumları ve farmakoterapi, ilaçların kaliteli kullanımı, güvenlik ve risk yönetimi, sağlık ekonomisi, sağlığın desteklenmesi ve koruyucu sağlık hizmetleri, farmakoepidemioloji, eczacılık mesleğinin sağlık sistemindeki yeri, mesleki tutum ve davranış (deontoloji) standartları, eczacılık etiği, eczacılıkla ilgili yasal düzenlemeler, insani, mali ve zamansal kaynak yönetimi gibi bilgileri bütünleştiren akademik alan.

Eğitim çıktıları (Educational outcomes): Çıktı, etkin olarak kullanılan bir dizi kaynağın (beceri, tutum ve bilgi) bütünleştirilmesi ve harekete geçirilmesi ile ortaya çıkan yapabilirlik durumudur.

Fakülte (Faculty): Herhangi bir üniversitedeki eczacılık fakültesi veya eczacılık fakültesindeki öğretim üyeleri.

Farmasötik bakım (Pharmaceutical care): Hasta merkezli bu uygulama modelinde eczacının, belirli bir hasta için hedeflenen sağlık çıktılarını tanımlaması veya etkilemesi ve ilaçların uygun kullanımıyla elde edilebilecek çıktılarını belirlemesi gerekir. Hedeflenen sağlık çıktıları hasta tarafından belirlenirken, ilaçla ilgili gereksinimler hasta, eczacı ve gerektiğinde diğer sağlık çalışanlarıyla birlikte belirlenir. Hastanın ilaçla ilgili sağlık çıktılarının tam olarak belirlenmesi, hasta ile eczacı arasında karşılıklı anlaşma temelinde özel bir bakım ilişkisinin kurulmasını gerektirir. İlaçla ilgili sağlık çıktılarına ulaşmak üzere uygun tedavi yolu bir kez belirlendikten sonra, eczacı ile hastanın, hastanın yararına ve güvenliğine yönelik olmak üzere, ortaya çıkan tedavi planının uygulanmasında ve izlenmesinde karşılıklı sorumluluklar üzerinde anlaşmaya varmaları gerekir.

Gelişim değerlendirme (Assessment): Öğrencide öğrenim ve beceri gelişiminin ölçülmesiyle ilgili olarak yapılan derecelendirme, sınav ve diğer işlemler.

Formatif Değerlendirme (Formative assessment or formative evaluation): Biçimlendirmeye ya da Yetiştirmeye Yönelik Değerlendirme olarak da adlandırılır. Öğrenme eksikliklerinin belirlenmesi ve giderilmesi etkinliklerinde kullanılır. Bu değerlendirmede dersin hedeflerinin gerçekleşme düzeyi ve öğrenme eksiklikleri üzerinde durulur. Eğitim programının yapılandırılmasına yardımcı olmak amacı ile öğrencilerin programda belirtilen kazanımlara ulaşması aşamasındaki sürecin takip edilmesi ve denetlenmesini amaçlar. Formatif değerlendirme, aslında öğretim sürecinin bir parçasıdır. Bu değerlendirmenin ana işlevi; öğretim sürüp giderken her bir üniteye öğrenme eksikliklerini ve güçlüklerini belirlemek, bu eksikliklerin ve yetersizliklerin giderilmesi için ve ünitenin daha iyi öğrenilmesi için her öğrenciye ayrı ayrı önerilerde bulunmaktır. Biçimlendirme ve yetiştirmeye yönelik

değerlendirme amacıyla kullanılan testlere formatif testler, ünite testleri ya da izleme testleri denir. Bu testler yalnızca belli bir öğrenme ünitesi için düzenlenir ve ilgili ünitenin bitiminde uygulanır. Her ünite sonunda uygulanan ve öğrencilerin öğrenmede güçlük çektiği yerleri, öğrenme eksikliklerini, yanlış öğrenmelerini belirlemek amacıyla olan bu testler ilgili ünitenin bütün önemli öğelerini kapsamalıdır. Testle yoklanmak istenen her bir davranış için en az bir soru bulundurulmalıdır. Ünite testi sonunda belirlenen eksiklikler çeşitli yollarla giderilmeye çalışılır. Formatif Değerlendirmenin Özellikleri: a) Bu değerlendirme eğitim ve öğretim süreci devam ederken, süreç içinde yapılır. b) Amaç öğrencilerin öğrenme eksikliklerini ve yanlışlıklarını gidermektir. Geri dönüş ve düzeltme yapmaktır. c) Bu değerlendirmede başarı notu vermek birincil amaç değildir. Ek ders, küçük grup çalışması, ek materyal verilmesi; ünite testleri ve konu tarama testleri, çeşitli sınavlara hazırlık kurslarında verilen yaprak testler biçimlendirmeye yönelik yapılan değerlendirme amaçlıdır. d) Formatif değerlendirme, program geliştirme sürecinde, yeni bir programın denenmesi ve geliştirilmesiyle ilgili olarak uygun kanıtlar toplanmasına olanak verir. Bunlara dayanılarak programda gerekli ve uygun düzeltmeler yapılabilir.

Kılavuzlar (Guidelines): Kılavuzlar, belirli bir standardın niyet ve amacına yol göstermek ve/veya buna ilişkin yorumda bulunmak üzere sağlanır. Kılavuzlar aynı zamanda standartlara uymanın yollarını ve araçlarını göstermekte de kullanılır. Bu özellikleriyle kılavuzlar, standartlara uyduklarını ortaya koymalarında Eczacılık Fakültelerine ve bir Fakültenin standartlara ne ölçüde uyduğunu belirlemede değerlendirme ekiplerine yardımcı olur.

Mesleki Yeterlilikler (Professional competencies): Bilgi, beceri, yapabilirlik ve tutumlar dâhil olmak üzere, eczacılık mesleğinin genel olarak uygulanmasına eğitsel açıdan hazırlanma bakımından gerekli mesleki özellikler.

Misyon, amaç ve hedefler (Mission, goals and objectives): Misyon deklarasyonu, eczacılık fakültesinin birbirini izleyen yıllarda ulaşacağı uzun dönemli amaç veya hedefleri tanımlar. Amaçlar, elde edilmesi beklenen ortaklaşmış nihai sonuçları tanımlar. Hedefler ise verilen bir zaman süresi içinde gerçekleştirilecek görece daha kısa dönemli koşulları ortaya koyar; bunlar, fakültenin amaçlarına doğru alınan mesafenin ölçülebilir kanıtlarını oluşturur.

Stajlar (Practice experiences): Bu terim, deneyimsel öğrenme olarak adlandırılan yapılandırılmış uygulama etkinlikleri kapsar. Eczacılık mesleki eğitim programının birinci ve ikinci yılında yapılan stajlar “erken staj”, üçüncü ve dördüncü yılında yapılan stajlar “çekirdek staj” ve beşinci yılda yapılan staj ise “ileri staj” olarak tanımlanır. Çekirdek staj programı öğretim programının tamamında yetkinlik oluşturmaya yönelik etkinliklerin bir parçası olarak geliştirilmelidir.

Standartlar (Standards): Akreditasyon standartları, Konsey tarafından eczacılık mesleki programında temel önem taşıdığı belirlenen ve bu dalda lisans statüsünü sağlayan mesleki ve eğitsel sonuçları, süreçleri, yapıları ve nitelikleri yansıtır. Kullanılan “meli/malı” koşul kipi, ECZAK’ın belirli bir özelliği programın kalitesi açısından zorunlu gördüğüne işaret eder. Standartlara uyulması, eczacılık mesleki programının akreditasyonu anlamına gelir. ECZAK akreditasyon sürecindeki çeşitli değerlendirme adımlarını temel alarak, standartlara ne ölçüde uyulduğunu ve program için uygun akreditasyon statüsünü belirler.

Summatif Değerlendirme (Summative assessment or summative evaluation). Düzey belirlemeye yönelik değerlendirme olarak da ifade edilir. Genellikle öğretim devresi sonunda yapılır. Programın öngördüğü hedeflere ulaşıp ulaşılamadığına bakılarak öğrenci, öğretmen ve programa ilişkin yargılarda bulunulur. Summatif değerlendirmenin özellikleri: a) Genellikle eğitim ve öğretimin sonunda (bitiminde) yapılır. b) Bu değerlendirmede amaç öğrenciye başarı notu vermektir. Öğrencinin başarıp başaramadığına, geçtiğine veya kaldığına karar vermektir.

c) Bu değerlendirmede öğrencinin çıkış davranışları ölçülür. Yani öğrencinin istenilen hedef davranışları ne derecede kazandığı tespit edilir. d) Öğretim programının hedeflerine ulaşma düzeyi, öğrenme düzeyini belirlemek için yapılır. e) Başka bir ifade ile eğitim süreci içerisinde ve özellikle sonunda verilen eğitimin hedefe ulaşma derecesini ölçmeyi amaçlar. Bu tür değerlendirme sonunda, öğrencilerde önceden saptanmış olan hedeflere uygun istenen davranış değişmelerini oluşturup oluşturmadığı açısından programın etkili olup, olmadığı hakkında karar verilebilir. Örneğin final sınavlarında olduğu gibi öğrencilerle ilgili olarak verilecek kararlarla, onların bir okuldan mezun olup olamayacağına karar verilir. Bu sınavlarda amaç öğrenimin çıkış davranışlarını ölçerek düzeyini belirlemektir. Bu yüzden bu sınavlar değer biçmeye yönelik değerlendirme amacıyla yapılır.